

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1
Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1
Ημερομ. Κατάθεσης: 8/10/2025
Ωρα κατάθεσης: 14:22'

Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Επερωτήσεων

Αθήνα, 8 Οκτωβρίου 2025

Αριθμ. πρωτ. Επερωτήσεων: 1

Αριθμ. πρωτ. Επικαίρων Επερωτήσεων: 1

Ημερομηνία κατάθεσης: 8/10/2025

Ωρα κατάθεσης: 14.22'

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Ο αγροτικός τομέας στην Ελλάδα ζει την μεγαλύτερη κρίση του και καταρρέει με ευθύνη της κυβέρνησης Μητσοτάκη».

Ο πρωτογενής τομέας βρίσκεται αντιμέτωπος με τη σοβαρότερη κρίση των τελευταίων δεκαετιών, ως αποτέλεσμα πολιτικών επιλογών σας που έχουν οδηγήσει σε αδιέξοδο τους παραγωγούς και σε διεθνή απαξίωση τη χώρα.

Αντί να έχουμε, στο πλαίσιο μιας εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής για την ύπαιθρο και για τον πρωτογενή τομέα, ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της χώρας (λαμβανομένης υπόψη της κλιματικής και επισιτιστικής κρίσης και του φαινομένου της λειψυδρίας) και ολοκληρωμένα προγράμματα για την κτηνοτροφία, τη βιολογική γεωργία, τη μελισσοκομία, κ.ο.κ., έχουμε κατάρρευση σε ενισχύσεις, βιολογικά, διακοπή πληρωμών, μη αποζημιώσεις ΕΛΓΑ, ιδιωτικοποίηση άρδευσης, απαξίωση συνεταιρισμών και ελλιπή τυποποίηση. Το μόνο, που πάει καλά, είναι το σχέδιο κλοπής των χρημάτων των αγροτών από τις γαλάζιες ακρίδες.

Το «πάγωμα» των πληρωμών του ΟΠΕΚΕΠΕ για τα έτη 2024–2025 δημιουργεί δημοσιονομικό και κοινωνικό κενό 1,1 δισ. ευρώ, ενώ αφήνει χιλιάδες αγρότες χωρίς ρευστότητα και τη γεωργική παραγωγή εκτεθειμένη σε πλήρη παράλυση. Καθώς έχουν παρέλθει όλες οι καταληκτικές ημερομηνίες πληρωμών, είναι υπαρκτός ο κίνδυνος απώλειας Ευρωπαϊκών πόρων για υλοποιημένα μέτρα, που θα κληθούν να πληρωθούν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Έτσι, οι φορολογούμενοι θα επωμιστούν πάνω από 1 δισεκατομμύριο ευρώ, καθώς εξαιτίας της ανικανότητας της κυβέρνησής σας θα χαθούν από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ τέθηκε σε καθεστώς επιτήρησης για πρώτη φορά στην ιστορία τον Σεπτέμβριο του 2024, με την απειλή της οριστικής άρσης της πιστοποίησης του Οργανισμού, που σημαίνει, πρακτικά, οριστική παύση πληρωμών οποιασδήποτε Ευρωπαϊκής ενίσχυσης στο πλαίσιο της ΚΑΠ. Ως εκ τούτου, έχουν τεθεί συγκεκριμένα ορόσημα στο συμφωνημένο «Σχέδιο δράσης» (action plan), με τελική προθεσμία συμμόρφωσης την 2/10/2025, σύμφωνα με την πρόσφατη επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG AGRI). Η χώρα, επικαλούμενη πρόβλημα υλοποίησής τους, έχει ζητήσει δμνην παράταση από την ΕΕ.

Χιλιάδες παραγωγοί έχουν αποκλειστεί από το αγροτικό τιμολόγιο «Γαία» επειδή έχασαν τη ρύθμιση των 120 δόσεων, ενώ παράλληλα παραμένουν απλήρωτοι από τον ΕΛΓΑ για τις αποζημιώσεις που δικαιούνται. Η κυβέρνηση, αντί να προχωρήσει σε ένα δίκαιο και ευέλικτο πλαίσιο πληρωμών που να ανταποκρίνεται στη φύση του αγροτικού επαγγέλματος –με τα έσοδα να έρχονται εποχικά– επιμένει σε μηνιαίες υποχρεώσεις που οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια σε νέα χρέη και διακοπές ρεύματος. Έτσι, οι αγρότες βρίσκονται αντιμέτωποι με την απειλή να χάσουν το βασικό εργαλείο της δουλειάς τους: την ηλεκτροδότηση για άρδευση. Το αποτέλεσμα είναι ένας φαύλος κύκλος χρεών, ανασφάλειας και αδιεξόδων. Οι παραγωγοί αδυνατούν να ολοκληρώσουν την καλλιεργητική τους περίοδο, ενώ η ίδια η παραγωγική συνέχεια και η επισιτιστική ασφάλεια της χώρας τίθενται υπό σοβαρή απειλή.

Η τρίμηνη παύση πληρωμών κοινοτικών ενισχύσεων, λόγω των ανοιχτών υποθέσεων στον ΟΠΕΚΕΠΕ, έχει πυροδοτήσει μια αλυσίδα αθετήσεων υποχρεώσεων από πλευράς αγροτών, μεταφέροντας το πρόβλημα σε προμηθευτές εφοδίων, επιχειρήσεις εισροών και ολόκληρη την αγορά. Επιταγές «σκάνε» η μία μετά την άλλη, ενώ πολλές αγροτικές εκμεταλλεύσεις βρίσκονται αντιμέτωπες με το φάσμα της χρεοκοπίας. Αυτή η πολιτική οδηγεί σε φαύλο κύκλο: αγρότες και προμηθευτές –μικροί και μεγάλοι– σε κλάδους όπως λιπάσματα, σπόροι, φυτοπροστασία και μηχανήματα βρίσκονται οικονομικά εκτεθειμένοι, με κίνδυνο μαζικών χρεοκοπιών.

Παράλληλα, το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ παραμένει σε πλήρη συσκότιση. Αντί να ριχθεί φως, παρακολουθούμε μια άνευ προηγουμένου προσπάθεια θεσμικού «μπαζώματος» μέσα στην Εξεταστική Επιτροπή, την ώρα που η χώρα βρίσκεται υπό επιτήρηση από τις ευρωπαϊκές αρχές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέρριψε το σχέδιο δράσης, που κατέθεσε η κυβέρνηση, κρίνοντάς το «ανεπαρκές». Το έγγραφο της Κομισιόν «δεν είναι καμπανάκι, είναι καμπάνα». Το πλήγμα στην αξιοπιστία της δημόσιας διοίκησης είναι τεράστιο και αγγίζει ευθέως το γραφείο του Πρωθυπουργού.

Στο μεταξύ, σύμφωνα με τα στοιχεία της 14ης τροποποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014–2022, εκκρεμούν υποχρεώσεις ύψους 590 εκατ. ευρώ, που πρέπει να αποπληρωθούν εντός του 2025, αλλιώς θα χαθούν. Είναι απαράδεκτο ότι, ενώ το ΠΑΑ 2014–2022 οδεύει στο κλείσιμό του, οι παραγωγοί παραμένουν απλήρωτοι για βασικές δράσεις, εξαιτίας διοικητικών ανεπαρειών, καθυστερήσεων και πολιτικής αδιαφορίας. Η πιθανή επιστροφή αδιάθετων κονδυλίων στην ΕΕ θα συνιστά πρωτοφανές για τα δεδομένα της χώρας σκάνδαλο προχειρότητας και κακοδιαχείρισης κοινοτικών πόρων.

Οι επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης όπως παγετοί, χαλαζοπτώσεις, πλημμύρες και παρατεταμένες ξηρασίες πλήττουν πλέον συστηματικά τους Έλληνες αγρότες, προκαλώντας σοβαρές ζημιές στην αγροτική παραγωγή, το φυτικό και ζωικό κεφάλαιο και οδηγώντας το αγροτικό εισόδημα σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Ο ΕΛΓΑ, που οφείλει να στηρίζει καθοριστικά τους παραγωγούς, αδυνατεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά, καθώς ο κανονισμός ασφάλισης παραμένει αναχρονιστικός και δεν καλύπτει τους σύγχρονους κινδύνους. Οι αγρότες, παρά τις εισφορές που καταβάλλουν, δεν προστατεύονται επαρκώς, καθώς το πλαίσιο αποζημιώσεων δεν ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις της κλιματικής κρίσης και των ακραίων καιρικών φαινομένων.

Ακόμη πιο ανησυχητική είναι η πρόθεση της κυβέρνησης να μεταφέρει ανειλημμένες υποχρεώσεις στην ΚΑΠ 2023–2027, λόγω αδυναμίας έγκαιρης αποπληρωμής. Μια τέτοια επιλογή είναι απολύτως απαράδεκτη, καθώς θα υπονομεύσει τα ήδη περιορισμένα κονδύλια της νέας περιόδου, στερώντας αναπτυξιακούς πόρους από τον αγροτικό κόσμο και υποθηκεύοντας τη μελλοντική αγροτική πολιτική της χώρας.

Την ίδια στιγμή, η αιφνιδιαστική ακύρωση του προγράμματος Βιολογικής Καλλιέργειας διέλυσε τον προγραμματισμό και τις επενδύσεις χιλιάδων βιοκαλλιεργητών, οι οποίοι, ενώ είχαν συμμορφωθεί πλήρως με τις οδηγίες του αρμόδιου Υπουργείου, τώρα βλέπουν τον κόπο και τα κεφάλαιά τους να εξανεμίζονται, δίχως την ανάληψη οποιασδήποτε ευθύνης εκ μέρους της Πολιτείας. Ιδιαίτερη σημασία έχει και η πολιτική διάσταση του ζητήματος: η ακύρωση του μέτρου έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, που προβλέπει την κάλυψη του 25% της γεωργικής γης με βιολογικές καλλιέργειες έως το 2030. Αντί να στηρίζει τη μετάβαση προς ένα βιώσιμο και ανθεκτικό αγροδιατροφικό μοντέλο, η κυβέρνηση υπονομεύει θεσμικά την πράσινη ανάπτυξη και αφήνει εκτεθειμένη τη χώρα σε πιθανές κυρώσεις ή απώλειες κοινοτικών κονδυλίων.

Στην ίδια ζοφερή εικόνα, η ευλογία των αιγοπροβάτων εξαπλώνεται και έχετε χάσει πλήρως τον έλεγχο. Έχουν περάσει ήδη δύο (2) δεκαήμερα εφαρμογής του περιβόητου σχεδίου σας, δίχως αποτέλεσμα και δίχως αποζημιώσεις. Οι κτηνοτρόφοι βρίσκονται σε απόγνωση και η χώρα κινδυνεύει με υγειονομικό «lockdown» στην παραγωγή της. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη φέρει αθέρινη την ευθύνη

για τη σημερινή τραγική κατάσταση της κτηνοτροφίας στη χώρα. Με την αποδυνάμωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, την έλλειψη προσωπικού και πόρων, την απουσία σχεδίου πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων και την προτεραιοποίηση πελατειακών εξυπηρετήσεων, αντί της στήριξης της παραγωγής, οδήγησε σε ένα σύστημα ανίκανο να προστατεύσει τους παραγωγούς και τις περιουσίες τους. Η κρατική αρωγή προς τους πληγέντες αποδεικνύεται ανεπαρκής, καθώς οι αποζημιώσεις υπολείπονται σημαντικά του πραγματικού κόστους οδηγώντας με μαθηματική ακρίβεια στην εγκατάλειψη της κτηνοτροφίας και της υπαίθρου. Το υποτιθέμενο «σχέδιο 10 ημερών» είναι πρόχειρο, αντιεπιστημονικό και επικοινωνιακού σκοπού μόνο, δίχως να δίνει αποτελέσματα, όπως αποδείχθηκε. Οι ελλείψεις αυτές, που επιβεβαιώθηκαν και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή -μέσω της EUVET Team- και τις αντιδράσεις των ειδικών Κτηνιάτρων, αποτυπώνουν τη λειτουργία ενός κομματικού κράτους, που δρα με όρους διαφήμισης και εξυπηρετήσεων, αντί για σχεδιασμό, πρόληψη και επιστημονική ευθύνη.

Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ ακούγοντας τους κτηνοτρόφους και τους ειδικούς επιστήμονες, πρότεινε ένα ολοκληρωμένο, επιστημονικά τεκμηριωμένο σχέδιο για την πρόληψη και αντιμετώπιση της κατάστασης, με γνώμονα την προστασία της παραγωγής και την ασφάλεια της κοινωνίας.

Κεντρικό στοιχείο του σχεδίου αποτελεί η ενεργοποίηση ενός Εθνικού Κέντρου Διαχείρισης Κρίσης με πλήρη διαφάνεια, τακτική ενημέρωση και αξιοποίηση των διαθέσιμων επιστημονικών δεδομένων. Το Εθνικό Κέντρο θα υλοποιεί το εθνικό πρόγραμμα ελέγχων και γενετικής παρακολούθησης του ιού. Προβλέπεται κρατική χρηματοδότηση όλων των μέτρων βιοασφάλειας, επιτήρησης και θανάτωσης των ζώων, καθώς και ανασύσταση του Ειδικού Λογαριασμού Αποζημιώσεων του ΥΠΑΑΤ, που αδικαιολόγητα είχε καταργηθεί το 2019. Για την απαραίτητη αναπλήρωση του ζωικού κεφαλαίου προτείνονται επίσης ειδικά μέτρα. Βασικό στοιχείο, που ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ προτάσσει πάντα ως προτεραιότητα σε καταστάσεις κρίσεων, είναι η ρήτρα μηδενικού ελλείμματος για τους πληγέντες (επαρκείς αποζημιώσεις και αναστολή φορολογικών, ασφαλιστικών και δανειακών υποχρεώσεων). Τέλος, η ενίσχυση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών είναι ο τρίτος κύριος άξονας του σχεδίου μας.

Η ελληνική κτηνοτροφία δεν μπορεί να επιβιώσει χωρίς ισχυρές κτηνιατρικές δομές. Η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό τους αποτελεί στρατηγική επιλογή μας, ώστε να διασφαλίσουμε την παραγωγή, την υγεία και τη βιωσιμότητα της υπαίθρου.

Αναφορικά με τους υπόλοιπους Εποπτευόμενους Οργανισμούς, ο στελεχιακά αποδυναμωμένος ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, χωρίς το αναγκαίο, θεσμικό πλαίσιο, που θα ρυθμίζει τη λειτουργία του, υπολειτουργεί (παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των εργαζομένων του) σε θέματα καίριας σημασίας για τον πρωτογενή τομέα, όπως είναι η αγροτική έρευνα, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες στους αγρότες, η αγροτική εκπαίδευση, η προστασία της προέλευσης και ταυτότητας των αγροτικών προϊόντων, οι έλεγχοι της χρήσης ενδείξεων στα αγροτικά προϊόντα, η εφαρμογή των ορθών γεωργικών πρακτικών και ο έλεγχος προέλευσης, παραγωγής, ποιότητας και διακίνησης του γάλακτος και του κρέατος. Και αντί για την αναδιοργάνωση και την ενδυνάμωση της λειτουργίας του ο Υπουργός φέρνει τώρα προς διαβούλευση, ένα σχέδιο Νόμου για τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, στο οποίο αντιδρά η συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων, αφού επί της ουσίας αποτελεί μια γενικόλογη δήλωση προθέσεων για τη διάρθρωση του Οργανισμού, επιδεχόμενη πολλών ερμηνειών, ανάλογα με τις επιλογές της εκάστοτε Διοίκησης και αφήνοντας τα περισσότερα για μελλοντική διευθέτηση στο πλαίσιο ενός Εσωτερικού Κανονισμού. Και την ίδια ώρα το νομοσχέδιο αυτό «ανοίγει την πόρτα» στα ιδιωτικά συμφέροντα, που έχουν βάλει «ήδη πόδι» σε πολλές λειτουργίες του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ. Όταν, μάλιστα, ο πρώην πρόεδρος του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, κ. Χαρουτουνιάν, στην επιστολή παραίτησής του προς τον κ. Μητσοτάκη, ανέφερε: *«μου είναι αδύνατο να υπογράψω απευθείας αναθέσεις έργων, όπως μου ζητείται επιτακτικά, με βάση ποικίλες προφάσεις»*.

Ο ΕΦΕΤ στα 6,5 χρόνια διακυβέρνησης της ΝΔ, βασιζόμενος αποκλειστικά στο φιλότιμο των εργαζομένων του και όντας υποστελεχωμένος, υποχρηματοδοτούμενος και περιορισμένος οργανωτικά, αντί στην εποχή των υγειονομικών κρίσεων, της επισιτιστικής ανασφάλειας και των διατροφικών σκανδάλων, να διαδραματίζει τον κομβικό ρόλο του ως ο κύριος φορέας ελέγχου των τροφίμων στην Ελλάδα και συνολικά της προάσπισης της Δημόσιας Υγείας, διαρκώς υπονομεύεται από την παρούσα Κυβέρνηση, με απώτερο σκοπό να «παραχωρηθεί» πλήρως το έργο του στα ιδιωτικά συμφέροντα.

Οι καθυστερήσεις στην έγκριση θέσεων και στη διαδικασία μετακλήσεων εργατών γης έχουν οδηγήσει σε σοβαρές ελλείψεις εργατικών χεριών εν μέσω περιόδου συγκομιδής, από τη Θεσσαλία και τη Στερεά Ελλάδα μέχρι τη Μακεδονία και την Κρήτη. Οι αγρότες βλέπουν τις καλλιέργειες να μένουν ασυγκόμιστες, ενώ την ίδια στιγμή δέχονται κύμα ελέγχων και υπέρογκα πρόστιμα για τυπικές παραλείψεις στα εργόσημα. Σε περιοχές, όπως το Παγγαίο, η συγκομιδή πράσινης ελιάς σταμάτησε με κίνδυνο απώλειας του προϊόντος. Παράλληλα, διαπιστώνονται δυσλειτουργίες στον ΕΦΚΑ, όπου εργάτες, που πληρώνονται νόμιμα με εργόσημο, εμφανίζονται ανασφάλιστοι. Η λήξη της προθεσμίας για μετακλητούς εργάτες χωρίς παράταση απειλεί να επιδεινώσει το πρόβλημα, ενώ από το 2025 η «κοινωνική αιρεσιμότητα» της ΚΑΠ θα φέρει νέες ποινές στις ενισχύσεις για κάθε εργατική παράβαση.

Σε ότι αφορά στην αλιεία, η κυβερνητική πολιτική χαρακτηρίζεται από την απουσία μιας «Εθνικής Στρατηγικής για την αλιεία», το υψηλό κόστος εισροών και ιδιαίτερα τη μεγάλη αύξηση των τιμών των καυσίμων και υλικών, απαραίτητων για την καθημερινή δραστηριότητα των αλιέων, τη μείωση των αλιευμάτων, ως συνέπεια της κλιματικής κρίσης (λόγω της αύξησης της θερμοκρασίας των θαλασσών) και της παράνομης αλιείας από άλλες χώρες, που δεν υποχρεούνται να ακολουθούν την ενωσιακή νομοθεσία και τις απαγορεύσεις που αυτή επιτάσσει (όπως η Τουρκία), τη μεγάλη έλλειψη ειδικευμένου εργατικού προσωπικού, καθώς και στην έλλειψη νέων επαγγελματιών, την κυριαρχία των χωροκατακτητικών ψαριών (π.χ. ψάρι-φούσκα, λαγοκέφαλος), την εμφάνιση της ιογενούς εγκεφαλοπάθειας, την υποστελέχωση των κρατικών υπηρεσιών αλιείας, τη μη θέσπιση από την Κυβέρνηση, ως όφειλε από το Μάρτιο του 2021, των απαραίτητων θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων, όπως επιτάσσει η οδηγία για τον Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό (2014/89/ΕΕ), γεγονός που προκαλεί μεγάλο περιβαλλοντικό και αναπτυξιακό έλλειμμα, τη μη ολοκλήρωση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας, που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000, που έχει οδηγήσει στην απουσία σχεδίων διαχείρισης και άρα στην αδυναμία της Ελλάδας να διεκδικήσει πόρους από το Ταμείο Αλιείας, που θα μπορούσαν πέρα από κόστη προστασίας των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, να συμβάλλουν και στην αποκατάσταση ή αναπλήρωση εισοδήματος των αλιέων στις περιοχές αυτές. Επιπρόσθετα, οι αλιείς αντιμετωπίζουν την υπονόμευση της συνδικαλιστικής τους εκπροσώπησης από το Νόμο 4015/2011, που κατέργησε τις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις δεύτερου και τρίτου βαθμού. Στα παραπάνω προβλήματα ήλθαν να προστεθούν και οι συνέπειες από την εφαρμογή της Υπουργικής Απόφασης Αριθμ. 65/23344/2024 (σε εφαρμογή των Κανονισμών 1005/2008, 1224/2009, 404/2011 και 1380/2013 για τον έλεγχο και την επιτήρηση της αλιείας), που εισάγει μια σειρά από ρυθμίσεις, που δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές συνθήκες, αλλά και στις ανάγκες των αλιέων.

Αναφορικά, με τη μελισσοκομία, εκτός από το μείζον πρόβλημα της νοθείας και των ελληνοποιήσεων του μελιού, σε συνδυασμό με τις πολύ χαμηλές τιμές, τις οποίες διαμορφώνουν οι έμποροι-διακινητές και μαζί με την απαγόρευση της κίνησης των μελισσοκομικών φορτηγών αυτοκινήτων στο παράπλευρο οδικό δίκτυο, το προβληματικό εθνικό ηλεκτρονικό μελισσοκομικό μητρώο, την απουσία εθνικού σήματος και τους περιορισμούς της μελισσοκομίας στο δάσος, το τελευταίο διάστημα ήλθε να προστεθεί και η υπέρογκη αύξηση στις μελισσοτροφές, στα μελισσοκομικά εφόδια και βέβαια στην τιμή των καυσίμων, που χρησιμοποιούν για να μετακινούν και να πηγαίνουν στα μελίσσια τους, καθώς και οι ζημιές από τις δασικές πυρκαγιές και τις πλημμύρες. Και αν συνυπολογίσουμε το γεγονός, ότι ο μελισσοκομικός τομέας είναι ο «φτωχός συγγενής» των ενωσιακών πόρων και επιδοτήσεων, μπορούμε εύκολα να αντιληφθούμε γιατί η ελληνική μελισσοκομία «πνέει τα λοίσθια» στα χρόνια της διακυβέρνησης της ΝΔ. Γιατί είναι η διακυβέρνηση της ΝΔ, που απαξίωσε τους ελεγκτικούς μηχανισμούς για τα φαινόμενα νοθείας και ελληνοποιήσεων των μελισσοκομικών προϊόντων, καθώς και για την μη πλήρη ιχνηλασιμότητα της πορείας του εισαγόμενου μελιού. Είναι η διακυβέρνηση της ΝΔ, που δεν ανέδειξε - στο βαθμό που της αναλογεί - την ελληνική μελισσοκομία στα Τομεακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την ΚΑΠ 2023-2027, με απώτερο στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας των μελισσοκομικών προϊόντων. Είναι η διακυβέρνηση της ΝΔ υπεύθυνη για το γεγονός, ότι ο κανονισμός του ΕΛΓΑ δεν εξασφαλίζει τη μέγιστη δυνατή αποζημίωση της εκάστοτε ζημιάς στο μελισσοκομικό κεφάλαιο. Είναι η διακυβέρνηση της ΝΔ, που δεν παρεμβαίνει δραστικά για να σταματήσει την «εκτόξευση» του κόστους παραγωγής των μελισσοκομικών προϊόντων. Είναι η διακυβέρνηση της ΝΔ, που δεν λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου «να μειωθεί η ψαλίδα» ανάμεσα στην τιμή, που αγοράζουν το μέλι οι έμποροι-διακινητές και τη λιανική

τιμή πώλησής του στα σούπερ μάρκετ. Είναι η διακυβέρνηση της ΝΔ, που προωθεί τη χορήγηση του ελληνικού σήματος στους εμπόρους και όχι στους ίδιους τους μελισσοκόμους. Είναι η διακυβέρνηση της ΝΔ, που δεν συνέβαλε να συνδεθεί η μελισσοκομία με τον τουρισμό και τη γαστρονομία και δεν προέβη στις αναγκαίες προωθητικές ενέργειες σε χώρες-στόχους έτσι, ώστε το ελληνικό μέλι να αποκτήσει τη θέση, που του αξίζει, στα ράφια των αγορών του εξωτερικού. Είναι η διακυβέρνηση της ΝΔ, που δεν αναλαμβάνει να θεσμοθετήσει τα μέτρα που απαιτούνται για την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις διάφορες ασθένειες της μέλισσας και για την υπέρβαση των καθημερινών και οξυμένων προβλημάτων της μελισσοκομικής δραστηριότητας.

Απέναντι σε αυτή την κατάρρευση, η μόνη κυβερνητική πρωτοβουλία, που εξελίσσεται μεθοδικά και βάσει σχεδίου είναι τα έργα ΣΔΙΤ για άρδευση (ακόμη και σε περιοχές με σημαντικό έλλειμμα νερού) και η σύσταση ιδιωτικών οργανισμών ανά περιφέρεια, που θα διαχειρίζονται το αρδευτικό νερό. Δηλαδή, το μόνο που προωθείται είναι η εμπορευματοποίηση του νερού και των υποδομών άρδευσης. Δεν έχετε φροντίσει για καμία στρατηγική μείωσης του κόστους παραγωγής, για στήριξη των εργατικών χεριών, για ρύθμιση των τιμών και περιορισμό της εξάρτησης από μεσάζοντες. Αντιθέτως, κάνετε ό,τι μπορείτε για να αυξήσετε περαιτέρω το κόστος για τους αγρότες, με επιπλέον επιβαρύνσεις για το νερό, τις οποίες θεωρείτε δεδομένες με τις επιλογές σας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο του νέου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) 2028-2035, θέτει σε δεύτερη μοίρα τον πρωτογενή τομέα, υποβαθμίζοντας την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) προς όφελος της άμυνας, της ασφάλειας και της μετανάστευσης. Για πρώτη φορά μετά από έξι δεκαετίες, η ΚΑΠ παύει να είναι αυτόνομη πολιτική και εντάσσεται σε ένα ενιαίο «υπερταμείο», γεγονός που αποδυναμώνει τον θεσμικό και κοινωνικό της ρόλο και επιταχύνει τη συγκέντρωση της παραγωγής σε λίγους μεγάλους «παίκτες». Ο προϋπολογισμός της μειώνεται πάνω από 20%, γεγονός που συνεπάγεται μερική «εθνικοποίηση» της χρηματοδότησης, καθώς πολλές ενισχύσεις, όπως για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, θα απαιτούν πλέον εθνική συγχρηματοδότηση. Αυτό υπονομεύει την ευρωπαϊκή συνοχή και επιβαρύνει δυσανάλογα χώρες όπως η Ελλάδα, που ήδη παρουσιάζει σοβαρή υστέρηση στην απορρόφηση και αξιοποίηση των ενωσιακών κονδυλίων.

Η προτεινόμενη ΚΑΠ οδηγεί σε ενίσχυση των ανισοτήτων και αποδυνάμωση των μικρομεσαίων αγροτών, ενώ η Ελλάδα, απροετοίμαστη και χωρίς συνεκτικό σχέδιο, κινδυνεύει να μείνει στο περιθώριο της νέας εποχής. Απαιτείται εθνική κινητοποίηση για να αποτραπεί η περαιτέρω συρρίκνωση του προϋπολογισμού, να διατηρηθεί η αυτονομία της ΚΑΠ και των δύο Πυλώνων της, να στηριχθούν οι πραγματικοί και ενεργοί αγρότες, οι νέοι και τα συνεταιριστικά σχήματα και να δημιουργηθεί Ταμείο Προσαρμογής της Γεωργίας στην Κλιματική Κρίση με πρόσθετους ευρωπαϊκούς πόρους. Παράλληλα, πρέπει να αναθεωρηθούν οι εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ με τρίτες χώρες, όπως η Mercosur, ώστε να προστατευθούν τα ευρωπαϊκά ΠΟΠ και ΠΓΕ προϊόντα και να διασφαλιστεί η επισιτιστική ασφάλεια και η ανθεκτικότητα του ευρωπαϊκού πρωτογενούς τομέα.

Μετά από επτά (7) χρόνια διακυβέρνησής σας, ο αγροτικός τομέας βρίσκεται υπό θεσμική, οικονομική και κοινωνική κατάρρευση. Δεν πρόκειται για μια συγκυριακή δυσκολία. Πρόκειται για το αποτέλεσμα της δικής σας πολιτικής, που συστηματικά αποδυνάμωσε τις δημόσιες υπηρεσίες, υπονόμωσε τις κτηνιατρικές και αγροτικές δομές και μετατρέπει τις ευρωπαϊκές ενισχύσεις σε πεδίο πελατειακών εξυπηρετήσεων και σκανδάλων.

Υπενθυμίζεται ότι το 2017 η Ελλάδα είχε επιτύχει μέσω του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους την άρση ανάλογων καταλογισμών ύψους 446 εκ. € (προ του 2015) σε υπόθεση παλαιότερων παρατυπιών. Σήμερα όμως, η Ελλάδα καλείται να πληρώσει γιατί η κυβέρνηση της ΝΔ έχει καταστήσει τον ΟΠΕΚΕΠΕ σε ακρωνύμιο της διαφθοράς, όπως επισήμανε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας.

Επερωτάται ο Υπουργός:

1. Πότε σκοπεύει η κυβέρνηση να καταβάλει τα εκκρεμή ποσά των κοινοτικών ενισχύσεων για τα έτη 2024–2025, προκειμένου να αποκατασταθεί η ρευστότητα των αγροτών και να αποφευχθεί η πλήρης παράλυση της παραγωγής, εξαιτίας του σκανδάλου ΟΠΕΚΕΠΕ για το οποίο ευθύνεστε;
2. Υπάρχει ο κίνδυνος απώλειας ευρωπαϊκών πόρων (λόγω ΟΠΕΚΕΠΕ), που θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό και ποιο το ακριβές ύψος αυτών;
3. Θα καταβληθεί κανονικά φέτος η προκαταβολή της Ενιαίας Ενίσχυσης και με ποιο χρονοδιάγραμμα, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να προγραμματίσουν την καλλιεργητική τους περίοδο;
4. Πώς θα διασφαλιστεί, ότι δεν θα υπάρξει νέα αναστολή πληρωμών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με ποιον τρόπο θα εφαρμοστεί πλήρως το προβλεπόμενο action plan για την ταχεία αποπληρωμή των ενισχύσεων και την αξιοπιστία της δημόσιας διοίκησης;
5. Γιατί παραμένουν απλήρωτοι χιλιάδες παραγωγοί, παρά τις εκκρεμείς κοινοτικές ενισχύσεις και το αγροτικό τιμολόγιο «Γαία»;
6. Τι μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για να προστατεύσει τους αγρότες από διακοπή ηλεκτροδότησης για άρδευση και νέες χρεώσεις;
7. Πώς σκοπεύει η κυβέρνηση να εκσυγχρονίσει τον κανονισμό του ΕΛΓΑ ώστε να καλύπτει ζημιές από ακραία καιρικά φαινόμενα;
8. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για έγκαιρη και πλήρη αποζημίωση των αγροτών;
9. Γιατί ακυρώθηκε το πρόγραμμα Βιολογικής Καλλιέργειας και τι προτίθεται να κάνει η κυβέρνηση για να στηρίξει τους βιοκαλλιεργητές;
10. Πώς θα προωθηθεί η πράσινη ανάπτυξη και η μετάβαση σε βιώσιμο αγροδιατροφικό μοντέλο, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία;
11. Γιατί απέτυχε το σχέδιο αντιμετώπισης της ευλογιάς αιγοπροβάτων και πότε θα καταβληθούν οι σχετικές αποζημιώσεις;
12. Τι μέτρα θα λάβει η κυβέρνηση για την προστασία της υγειονομικής ασφάλειας στην κτηνοτροφική παραγωγή;
13. Πώς σκοπεύει η κυβέρνηση να καλύψει τις σοβαρές ελλείψεις εργατικών χεριών εν μέσω συγκομιδής;
14. Γιατί δεν επεκτάθηκε η προθεσμία για μετακλητούς εργάτες με αποτέλεσμα προβλήματα στον ΕΦΚΑ και απώλειες ενισχύσεων ΚΑΠ;
15. Ποιο είναι το σχέδιο της κυβέρνησης για τη διάσωση των αλιέων και των μελισσοκόμων;
16. Πώς προτίθεται να ανατάξει και να αναβαθμίσει τη λειτουργία του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και του ΕΦΕΤ;
17. Τι σχέδιο έχει η κυβέρνηση για τη διαχείριση του αρδευτικού νερού χωρίς να επιβαρυνθούν οι αγρότες;
18. Ποια μέτρα θα ληφθούν για μείωση του κόστους παραγωγής και στήριξη των παραγωγών;
19. Πώς προτίθεται η κυβέρνηση να αντιδράσει στις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που οδηγούν σε μείωση άνω του 20% του προϋπολογισμού της νέας ΚΑΠ 2028-2034 και σε μερική «εθνικοποίηση» των αγροτικών ενισχύσεων, εξέλιξη που απειλεί να επιβαρύνει δυσανάλογα τη χώρα μας και να αποδυναμώσει περαιτέρω τους μικρομεσαίους παραγωγούς;

Οι Επερωτώντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Καλαματιανός Διονύσης

Κόκκαλης Βασίλης
Ακρίτα Έλενα
Βέττα Καλλιόπη
Γαβρήλος Γιώργος
Γεροβασίλη Όλγα
Γιαννούλης Χρήστος
Δούρου Ειρήνη
Ζαμπάρας Μιλτιάδης
Καραμέρος Γιώργος
Κασιμάτη Νίνα
Κεδίκογλου Συμεών
Κοντοτόλη Μαρίνα
Μαμουλάκης Χάρης
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξανθόπουλος Θεόφιλος
Παναγιωτόπουλος Ανδρέας
Παπαηλιού Γιώργος
Παππάς Νίκος
Πολάκης Παύλος
Τσαπανίδου Πόπη
Ψυχογιός Γιώργος